

Marek Tobera

"Kultura i tradycja ludowa w polskiej myśli humanistycznej XIX i XX wieku", Wanda Paprocka, Wrocław 1986 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 30/3-4 (105-106), 374

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OWCZAREK Bogdan: "Nerwy" C. Norwida. /W:/ Cypriana Norwida kształt prawdy i miłości. Analizy i interpretacje. Red. S. Makowski. Warszawa 1986, WSiP, s. 110-114.

Wiersz osnuty na kanwie autentycznego wydarzenia, o zagadkowym - nie dającym się wyjaśnić jednoznacznie - tytule, dzieli się na dwie części: pierwsza o wizycie w miejscu "gdzie mrą z głodu", nadwerężonych schodach i powrocie, druga - zapowiada inną wizytę. W użyciu czasu i stylu narracji widoczny jest kontrast między częściami utworu. Punktem kluczowym jest strofa czwarta, ukazująca kontrast społeczny i dramat podmiotu lirycznego. Ważne miejsce zajmuje tu symbol krzyża, a cierpienie staje się ofiarą i odkupieniem, także - zapowiedzią przyszłego wyzwolenia.

BP/105-106/119

T.Ch.

PAPROCKA Wanda: Kultura i tradycja ludowa w polskiej myśli humanistycznej XIX i XX wieku. Wrocław 1986, Oss., ss. 147, zł 200,-

Szerokie ramy chronologiczne opracowania (od Oświecenia po pierwsze lata PRL) pozwoliły autorce wskazać elementy stałe w interpretacji problematyki związanej z kulturą i tradycją ludową, a także podkreślić oryginalność pewnych epok i autorów oraz powtarzalność niektórych wątków (np. podobieństwa w poglądach Kuźnicy Kołłątajowskiej i pozytywistów na temat sytuacji chłopów). Do wartości kultury ludowej odwoływano się zwłaszcza w okresach dla narodu przełomowych, zaś jej współczesne rozumienie dziś także determinują dokonane przed laty konkluzje i spostrzeżenia.

BP/105-106/120

M.T.